

Ibadet zikra, jedan od najboljih i najlakših ibadeta (Meka)

Hatib: dr. Mahir ibn Hamed el-Muajkili

14. zul-hidže 1440. po Hidžri / 16. august 2019.

Hvala Allahu, Koji nas je uputio u islam, i naredio nam da hodočastimo Njegovu časnu Kuću, i učinio ga uzrokom spasa u Kući mira, praštanja grijeha i loših djela. Hvalim Ga, zahvaljujem Mu, od Njega pomoć i oprost tražim, i pripisujem Mu svako dobro.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, Vladara, Svetog, Onoga Koji nema nedostataka, i svjedočim da je naš vjerovjesnik i miljenik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov rob i poslanik, najbolji čovjek koji je klanjao, davao zekat, obavljao hadž i postio, neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir, i na njegovu porodicu, i ashabe uzorite predvodnike, i tabiine i sve one koji ih slijede u dobročinstvu dok se budu smjenjivali svjetlost i tama.

O vjernici, oporučujem sebi i vama bogobožnost, jer se bogobožnošću priskrbljuju blagodati, otklanjaju kazne, popravljaju djela i srca i praštaju grijesi. Uzvišeni kaže: “O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu, On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijeha vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao – postići će ono što bude želio.” (El-Ahzab, 70–71)

Hodočasnici Allahove kuće, kako brzo prolaze dani, sati i godine. Prije samo nekoliko dana s čežnjom smo iščekivali jedan od najuzvišenijih ibadeta, i iščekivali smo najvrednije dane u godini, dan Arefata i Dan klanja kurbana, a već danas hadžije se vraćaju svojim kućama, radosni zbog onoga što im je Allah dao iz Svoje milosti i dobrote.

O vi koje je Allah počastio hodočašćenjem Njegove kuće i odabrao vas, između Svojih stvorenja! O vi kojima se Milostivi hvalio Svojim melekima, i koji ste stajali na

Arefatu, noćili na Muzdelifi, tavafili oko časne Kabe, odazvali se Allahovom pozivu, i bili u okrilju milosti Najmilostivijeg! Upućivali ste dove Milostivom Gospodaru, i tražili od Velikog i Imućnog Vladara, Koji kada daje, daje obilno, a kada daruje, daruje plemenito.

Nijedan grijeh nije veći od Njegovog oprostaja, i nijedan dar nije veći od Njegove dobrote. Kakvi su to divni dani i noći bili! Uzvišeni kaže: “Reci: ‘Neka se zato Allahovoj blagodati i milosti raduju, to je bolje od onoga što gomilaju’” (Junus, 58).

Ummete islama, jedna od najvećih intencija i ciljeva hadža jeste uspostavljanje zikrullaha – spominjanje i veličanje Allaha. Zikr je uzvišen ibadet, štaviše, čovjek se ne može približiti Allahu nijednim djelom kao što to može zikrom. Hadžski obredi, tavaf oko Drevne kuće, sa’j između Safe i Merve, bacanje kamenčića na džemretima, i ostali obredi, nisu propisani ni zbog čega drugog nego zbog spominjanja i veličanja Allaha.

Kada hadžije završe obrede hadža, propisuje im se zikrullah – spominjanje Allaha, kao kruna i vrhunac obreda. Ibn Abbas, radijallahu anhumama, rekao je: “Predislamski Arapi su na mjestima obavljanja obreda spominjali svoje očeve, govorili su: ‘Moj otac je hranio gladne, vodio bitke, preuzimao na sebe krvarine’, i nisu spominjali ništa drugo nego zasluge svojih očeva, pa je Allah objavio Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem: ‘A kad završite obrede vaše, opet spominjite Allaha, kao što spominjete pretke vaše, i još više Ga spominjite! Ima ljudi koji govore: ‘Daj Ti nama, Gospodaru naš, na ovome svijetu!’ Takvi na onom svijetu neće imati ništa’ (El-Bekara, 200).

Ovaj ajet rasvjetljava nam poziciju zikra u obredima hadža i izvan njega. Svi ibadeti u islamu propisani su radi uspostavljanja zikrullaha, a zikr je najlakši, najčasniji i najvredniji ibadet i veći je od svake stvari. “Spominjanje Allaha najveća je poslušnost! A Allah zna šta radite.” (El-Ankebut, 45)

Allah, džellešanuhu, će one koji se Njega sjećaju nagraditi tako što će se On njih sjetiti, kao što kaže Uzvišeni: “Sjećajte se vi Mene, i Ja ću se vas sjetiti, i zahvaljujte Mi, i na blagodatima Mojim nemojte neblagodarni biti!” (El-Bekara, 152).

Allah, džellešanuhu, pohvalio je one koji Ga se sjećaju, pa je rekao: “U stvaranju nebesa i Zemlje i u izmjeni noći i dana su, zaista, znamenja za razumom obdarene, za one koje i stojeći i sjedeći i ležeći Allaha spominju i o stvaranju nebesa i Zemlje razmišljaju. ‘Gospodaru naš, Ti nisi ovo uzalud stvorio; hvaljen Ti budi i sačuvaj nas patnje u Vatri!’” (Ali Imran, 190–191)

O vjernici! Spominjanje Allaha je džennetska “sadnica”. Stanovnici Dženneta bit će nadahnuti zikrom kao što su nadahnuti disanjem. Tirmizi bilježi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “U noći u kojoj sam uzdignut na nebo, sreo sam Ibrahima, alejhis-salam, pa mi je rekao: ‘O Muhammede, prenesi svome ummetu selam od mene, i obavijesti ih da je u Džennetu zemlja lijepa, voda pitka, i da su njegove doline prostrane, i njegove sadnice su: subhanallah, elhamdulillah, la ilahe illallah i Allahu ekber.’”

Zikrullah je oporuka Allahovog Poslanika njegovim ashabima. Tirmizi bilježi da je neki čovjek rekao: “Allahov Poslaniče, islamski propisi su se umnožili, i teško mi je da ih sve izvršavam. Obavijesti me o djelu kojeg ću se čvrsto držati.” Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Neka tvoj jezik bude neprestano zaposlen spominjanjem Allaha.”

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, uzeo je za ruku Muaza ibn Džebela, radijallahu anhu, i rekao: “O Muaze, tako mi Allaha, volim te! Tako mi Allaha, volim te! O Muaze, nemoj propustiti da pred kraj svakog namaza kažeš: ‘Allahumme einni ala zikrike ve šukrike ve husni ibadetike! – Allahu, pomози mi da Te se sjećam, da Ti zahvaljujem i da Ti na najljepši način ibadet činim!’” (Ebu Davud)

Ako malo podrobnije analiziramo tekstove Kur’ana i sunneta, naći ćemo da je cjelokupno dobro sadržano u zikrullahu – spominjanju Allaha. Zikr odagnava brigu i tugu, priskrbljuje nafaku, radost i sreću i zaodijeva onoga koji ga čini odjećom dostojanstva i prosvijetljenosti: “... one koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju – a srca se doista, kad se Allah spomene smiruju!” (Er-Ra’d, 28).

Tirmizi bilježi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Hoćete li da vas obavijestim o najboljem i najčišćem djelu kod vašeg Gospodara, koje vas uzdiže na najveće deredže, i koje je bolje od dijeljenja zlata i srebra, i koje je bolje za vas od toga da se borite protiv neprijatelja i ubijate ih, a i oni vas ubijaju?” Rekli su: “Hoćemo, Allahov Poslaniče.” Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče im: “To je zikrullah.”

Najbolji zikr poslije Kur’ana jesu riječi “subhanallah, elhamdulillah, la ilahe illallah i Allahu ekber”, i ove riječi su “bakijatus-salihat – dobra djela koja vječno ostaju”, spomenuta u suri El-Kehf.

Ko u toku jednog dana izgovori stotinu puta: “Subhanallahi ve bi hamdihi! – Slava Allahu i Njemu hvala!”, bit će mu oprošteni grijesi, makar ih bilo koliko je morske pjene. Riječi: ‘La havle ve la kuvvete illa billah’ su riznica od džennetskih riznica.

U Buharijevom “Sahihu” bilježi se: “Dvije riječi su drage Milostivom, lahke na jeziku, a teške na mizanu: ‘Subhanallahi ve bi hamdihi subhanallahil-azim! – Slavljene neka je Allah i Njemu pripada sva hvala! Slava Allahu, Veličanstvenom!’”

Ko se okrene od zikrullaha, Allah će se okrenuti od njega, i onoliko koliko bude nemaran prema zikru, toliko će biti udaljen od Allaha. Između nemarnog čovjeka i Allaha postoji otuđenost i jaz, koju ne može otkloniti ništa osim zikrullaha. Istinu je rekao Uzvišeni Allah: “A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživiti. ‘Gospodaru moj’, reći će, ‘zašto si me slijepa oživio kada sam vid imao?’ ‘Evo zašto’, reći će On: ‘Dokazi Naši su ti dolazili, ali si ih zaboravljao, pa ćeš danas ti isto tako biti zaboravljen’” (Taha, 124–126).

Allahu moj, učini nas od onih koji će Ti zahvaljivati, i koji će Te spominjati, i koji će Ti biti predani. Allahu moj, ukrasi nas odjećom imana, i učini nas od onih koji druge upućuju na Pravi put a i sami su upućeni.

Uzvišeni Allah kaže: “Muslimanima i muslimankama, i vjernicima i vjericama, i poslušnim muškarcima i poslušnim ženama, i iskrenim muškarcima i iskrenim

ženama, i strpljivim muškarcima i strpljivim ženama, i poniznim muškarcima i poniznim ženama, i muškarcima koji dijele zekat i ženama koje dijele zekat i muškarcima koji poste i ženama koje poste, i muškarcima koji o svojim stidnim mjestima vode brigu i ženama koje o svojim stidnim mjestima vode brigu, i muškarcima koji često spominju Allaha i ženama koje često spominju Allaha – Allah je, doista, za sve njih oprost i veliku nagradu pripremio.” (El-Ahzab, 35)

O vjernici, zaista je upotpunjavanje obreda hadža i umre, u sigurnosti, blagostanju i lahkoći velika blagodat, zbog koje smo dužni zahvaljivati Darovatelju, a suština zahvalnosti Gospodaru krije se u pokoravanju Njegovim naredbama i ostavljanju Njegovih zabrana.

Najveća Allahova naredba je tevhid – obožavanje i klanjanje samo Njemu, slavljen neka je On i sveta neka su Njegova imena, a najveća Njegova zabrana je širk – pripisivanje druga Njemu. “Reci: “Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova, koji nema saučesnika; to mi je narađeno i ja sam prvi musliman.” (El-En’am, 162–163)

U vjerodostojnom hadisu stoji: “Ko nije zahvalan ljudima, nije zahvalan ni Allahu.”

Vama, cijenjeni hodočasnici, čestitam na upotpunjenju hadžskih obreda i prenosim vam radosnu vijest o primanju vaših djela kod Allaha, a Allah neće prekršiti Svoje obećanje. Imajte lijepo mišljenje o svom Gospodaru, jer On daje Svome robu onako kako on misli o Njemu. Obećao je da će se onaj ko hodočasti Njegovu kuću, i ne bude govorio ružne riječi i činio grijehe, vratiti svojoj kući čist od grijeha kao na dan kada ga je majka rodila.

Učinite ovaj hadž vašim novim početkom u iskrenosti prema Allahu, i pažljivo čuvajte ono što ste stekli. Odabrana vremena prilika su za čovjekovu promjenu nabolje, iz stanja nemara i zapostavljanja Allahovih propisa u stanje ustrajnosti i predanosti Allahu, džellešahu. Jedan od znakova primanja djela jeste dobro djelo nakon dobrog djela i pokornost nakon pokornosti. Ako su završili dani hadža, nije završio ibadet Allahu, jer on nije ograničen vremenom ni prostorom. O vi koje je Allah

uputio ka Svome zadovoljstvu i olakšao vam pristup Njegovim "darovima", ustrajte u izvršavanju Njegovih naredbi i budite čvrsti u vjeri, i nemojte biti kao ona koja je svoju pređu, samo što ju je isplela, ponovo rasplela.

Glavni kriterij primanja djela kod Allaha je iskrenost prema Allahu i slijedenje Poslanika.

Muslim bilježi od Sufjana es-Sekafija da je rekao: "Rekao sam: 'Allahov Poslaniče, pouči me iz islama onome što više nikoga neću pitati poslije tebe.' Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: 'Reci: 'Vjerujem u Allaha', a zatim ustraj u tome.'" Čak i na putu ustrajnosti, čovjek je podložan grešakama i slabostima, i zato Uzvišeni kaže: "Zato se Njemu iskreno klanjate i od Njega oprost tražite!" (Fussilet, 6)

Kada god učini grijeh, požurit će s pokajanjem, vratit će se Allahu, i nastojat će popraviti svoje stanje i ustrajati u činjenju dobrih djela, makar bila i mala, sve dok ne sretno svoga Gospodara.

Buhari i Muslim bilježe da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Težite ispravnom putu, ili njegovoj blizini, i radujte se Allahovoj nagradi, i znajte da nikoga od vas u Džennet neće uvesti njegovo djelo." "Pa čak ni tebe, Allahov Poslaniče?", upitali su. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Pa čak ni mene, ako me Allah ne obuhvati Svojom milošću." Znaite da je najbolje djelo ono koje se ustrajno čini, makar bilo i malo.

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

